

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
188

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

1925 AUGUSZTUS HÓ 15

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 dinár



Háboru?

A széles nyomtávu orosz sineken katonákkal megrakott vonatok futnak a lengyel határ felé. A délnyugati kerületek hadosztályai ezek. Kitünően felszerelt ezredek a szovjet vörös lofogói alatt. A gyalogság már le is szállott, ott marsol a domboktól hullámos tájon, tarlókon át, végtelen bükkerdők szegélyén. A falvak alatt óvatosan megjelenik a földérintő lovasság kopjafége.

A parasztek nyugtalanul terelik össze jószágait, levermelik gabonájukat. Háboru! Szegények már tudják, hogy mit jelent ez a szó. Keresztül éltek nem sokkal ezelőtt négy olyan esztendő, amely alatt egy pillanatra sem tűnt el egükről fekete fellege.

A sereg árja pedig ellenáthatatlan hőmpölyög előre. A gyalogság ellep minden területet, hogy széles frontjával fedezze a tűzesség vonulását. Ime ott haladnak Putilov legujabb motoros ágyui, a kis sakálók, amíg messzi hátul, mozdonyokhoz csatolva a nagykaliberű mozsárútegek tájják torkukat. A műszaki csapatok elvegyülnek a tűzességgel és előre törnek a gyalogság közé. Tábori telefont állítanak föl, megépítik a mozgó, nagy test idegrendszerét. Az égen pedig mint valami fekete lepkeraj megjelennek Sikorszky nagy, bombákat cipelő repülőgépei.

A főhadiszálláson ott a vörös csillag egész vezérkara. A régi, tanult tábornokok és a politikai biztosok, akik a professzionátus katonák működését ellenőrzik.

Ime a szovjet első, valóságos imperialista erőpróbája. Az óriási birodalom tagjai ropognak az erőfeszítéstől, de azért jól megy minden. A háboru igen kecsesgató kilátások között indul. A magtárak teli vannak a gabona pudjainak millióival. És a hadseregőparancsnokság meg lehet elégedve az orosz hadiipar produkciójával is. Oh, a szovjet csapatai nem nyíllal és lándzsával harcolnak. Uralkodnak minden gyilkoló szerszámon. A mérnök-kémikusok valóságos laboratóriumokkal érkeztek a frontra. Új fajtájú robbanószereket és még ismeretlen hatású gázokat találtak. A támadó gyalogság mögött pedig egy sor palaszürke ércszörny bontakozik ki. Az új kor hadiszerel: tankok...

Rykov elvtárs nagy tulai automobilja fölkapaszkodik a környék legmagasabb dombjára, mögötte a tábornokok mercedese. A halmon három aluminium lábra távcsövet szerelnek föl. A vezér belenez.

A tiszték magyarazzák: Annak a folyónak a fehér fémszalagján tul fekszik Lengyelország. És ott balra, abban a bükkerdőben lehetnek elrejtve az ellenség előőrsei!

Rykov kiegyenesíti derekát: — Igen, tudom! Az Lengyelország! De elképzelem, hogy azon tul következik a cseh föld egy vékony csikja, ahol érintkezik Romániával és lejjebb az akadálytalan magyar róna...

Ott állnak sorban, tábornokok és politikai biztosok. Arccal mind délnyugat felé fordulva, sóváran és fenyegetően a lengyel határ hegyein.

Most lent megdördülnek az ágyuk. Egy hid fölrobban és fölcsap az első puskaporfüst. A csata megkezdődött. A vén bükkerdőből kitörnek az ellenség csapatai!

De nem kell félni, halottak nem lesznek itten. Nem komoly háboru ez, csak játék. A szovjet most tartja főnállása óta első hadgyakorlatát. Am mindebben nagyon nyugtalanító az a világos és fenyegető szándék, hogy a gyakorlat éppen a lengyel határon

folyik. Ez az irány kétségtelenül megmutatja, hogy merre keresi Oroszország jövőendő hadterületét. Gyöngé vigasz ezzel a veszedelemmel szemben, hogy a lengyelek a maguk szorongóin belül ellen-hadgyakorlatot rendeznek szinte ugyanabban az idő-

ben. Hogyan védekezhetne a hosszú ájulásból ébredt Lengyelország azzal a hatalommal szemben, amely még első konvulzióiban is elég erős volt hozzá, hogy egy csomó, nagyon intenzíven támogatott ellenforradalmi sereget leverjen.

A király ma érkezik Zagrebba

Óriási tömegek özönlnek a horvát fővárosba a király fogadására
Soha nem látott fogadtatást rendeznek a királynak

Zagrebi tudósítónk jelenti: A király fogadtatására megtörténtek az összes előkészületek. A tegnapi nap folyamán óriási tömegek érkeztek Horvátország minden részéről, hogy a fogadtatáson résztvegyenek. Radics István széleskörű agitációja folytán körülbelül huszezer földműves is résztvesz az ünnepélyen. A vidékről érkezett látogatók száma már eddig is meghaladja a harminczetret.

Damjanovics tábornok, udvari marsall már megtette az összes intézkedéseket a király utazására vonatkozólag. Ugyancsak megtörténtek az összes biztonszági intézkedések az utazás és a király zagrebi tartózkodása alatt.

Nincsicss külügyminiszter tegnap este utazott Zagrebba valamennyi miniszter kíséretében, akik ezidőszertint nincsenek szabadságon.

A király ma délután 3 órakor utazik Blédből Zagrebba, ahová este 7 órakor érkezik. A pályaudvaron olyan fényes fogadtatást rendeznek Ő Felsőfénynek, amilyent még soha senkinek nem rendeztek Horvátországban.

Lazarevics Vászsa helyettese

A belügyminiszteriumban még nem döntöttek, hogy kit neveznek ki Lazarevics Vászsa, az államvédelmi osztály nyugdíjazott főnöke helyébe. Ezidőszertint Gyája inspektor vezeti az államvédelmi osztály ügyeit.

Olaszországban feloszlatták a rohamcsapatokat

Tilos a fekete inget kabát nélkül viselni
Mussolini szenzációs rendelete

Rómából jelenti: A nemzeti milicia hatóságai a következőket rendelték el: 1. Az ugynevezett Quadre d'Aziano-k (főrohamcsapatok) feloszlának és megszűnnek, bármilyen néven is éltek, vagyis ha sportegyesületek vagy hasonló címen állottak is fenn.

2. A nemzeti milicia előirt egyenruháján kívül minden más egyenruha tilos az acélisák, a tiltott fegyverek, török viselése is.

3. A fekete ing kabát nélküli nem viselhető, csak a párt részéről meghatározott különleges esetekben.

Temerini Kovács Ákos

másfélmillió dináros kártérítési pere

Az ügyészség elutasította Kovács Ákos beadványát, hogy hivatalból emeljen vádat a „Délbácska” ellen, mert megirta Kovács Ákos multját

Kovács Ákos, aki Temerinből származott el Magyarországra ez év áprilisában hazajött Temerinbe. Ez alkalommal a Délbácska és a szubotícai Bácsmegeyi Napló részletesen foglalkoztak Kovács Ákos (Ágoston) multjával. Kovács Ákos csak akkor értesült ezen cikkekről, amikor már távol volt ugy Magyarországtól mint Temerintől; Konstantinápolyban tudta meg, hogy itt a Vajdaságban felhánytorgatták a multját. Miután a két polgárit végzett közlegényből, önhatalmulag főhadnagyá előléptetett Kovács Ákos sértőnek találta magára nézve a róla megjelent cikkeket, Konstantinápolyból feljelentést adott be a novisadi ügyészséghez, amelyben azt kérte, hogy hivatalból emeljen vádat a Délbácska és Bácsmegeyi Napló ellen, mivel egy jugoszláv állampolgárt súlyosan meg-rágalmazott.

Ugyalászik azonban a vádemeléssel együtt élte végéig a nyugodt és kényelmes életet is biztosítani szeretette volna magának, mert

egy millió dinár kártérítést kért azokért a cikkektől, amelyek róla megjelentek.

Ezenkívül még ötszáz millió magyar korona kártérítést kért Léh László novisadi zsákkereskedőtől azért, mert véleménye szerint Léh szolgálta az adatokat azokhoz a cikkekhöz, amelyek az ő multjával foglalkoztak.

A novisadi ügyészség Kovács Ákos feljelentése alapján megindította a vizsgálatot ez ügyben. Vizsgálatot indított

azonban a belügyminiszterium is Kovács Ákos ügyében a Délbácska cikke kapcsán. A kettős vizsgálat olyan eredménnyel végződött, amire mindenki el volt készülve, azt hisszük maga Kovács Ákos (Ágoston) is.

A belügyminiszterium a megindított vizsgálatról 8041—1925. szám alatt értesítette a novisadi ügyészséget, mely szerint Kovács Ákos nem jugoszláv, hanem magyar állampolgár, aki az 1919—1920. években a magyar nemzeti hadsereg tagja volt, 1920-tól 1924-ig pedig a bonyhádi dohány-nagyüzem tulajdonosa. Miután így kétségtelenül megállapítást nyert, hogy Kovács Ákos nem jugoszláv, hanem magyar állampolgár,

a novisadi ügyészség elutasította Kovács Ágoston beadványát, hogy hivatalból emeljen vádat a lapok és Léh László ellen.

Ugyancsak megállapították a vizsgálat során azt is, hogy Kovács Ágoston magyar utlevéllel jött Temerinbe, ahol hivatalos személyeknek kijelentette, hogy Rómába fog utazni, azonban nem Rómába utazott, hanem Konstantinápolyba.

Ily módon nem sikerült Kovács Ágoston terve, hogy könnyű szerrel másfél millió dinárt szerezzen és gondtalan életet biztosítson magának. Konstantinápolyi magányában, a Hotel Novotniban pedig kóltheti az álmokat, amelyek beteljesülését most lehetlenné tette a novisadi ügyészség.

Élő halottak a zárdában

Stören norvég püspök nemrégiben főpásztori körútján meglátogatta a világ legészakibb részén Petsamban levő zárdát is a finn határon. Itt különösen érdekes dolgokat tapasztalt. Ebben a zárdában 41 szerzetes él, akik közül hárman mindig állandóan készülnek a halálra. Ezen zárdá tagjainak ugyanis meg van az a joguk, hogy miután egy bizonyos időt a zárdában töltöttek, magukat a halálra előkészhessék. Ezt pedig úgy csinálják, hogy elbucsnak társaiktól minden ügyüket befejezik, a sirjukat megássák s ettől kezdve senkivel nem beszélnek, teljesen visszavonulnak zárdai társaiktól, akik őket e naptól valóban halottaknak is tekintik s ennek jeléül mindenikük egy fehér keresztet visel ruháján, amely jelzi, hogy ők már meghaltak. Nem vesznek részt a közös ájtatosságokon, sőt dolgozni sem szabad, egyszóval teljesen kizárják magukat a mindennapi életből.

Ha azután tényleg meghalnak — ami nagyobbbrészt igen rövid idő alatt be szokott következni — egyszerűen elföldelik őket, minden szertartás nélkül, mert hisz a temetési ceremóniákat már akkor elvégezték fölöttük, mikor vezeklésből meghaltak.

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs 1268.75 Prága 60.45
Budapest 1277.— Triest —.—

Aug. 14	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.25	—	—
Zürich	—	1086.—	1087.—
Newyork	515.25	55.85	55.85
London	25.03	271.40	272.—
Páris	24.10	262.25	—
Milano	18.65	201.71	202.—
Prága	15.275	165.75	165.75
Berlin	—	1329.—	1331.—
Budapest	0.00727	—	—
Brüsszel	23.25	254.—	—
Bécs	—	0.0786	0.07875
Bukarest	2.70	28.70	—
Amsterdam	—	2256.—	—
Szótija	—	—	—
Krisztánia	—	—	—
Szalóniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 augusztus 14, 5 óra

Beograd	179.25	Prága	296.25
London	485.75	Berlin	2380.—
Páris	467.50	Bécs	14.—
Milano	361.50	Budapest	14.—
Zürich	1942.—	Bukarest	51.75
Brüsszel	451.—	Athén	—
Amsterdam	4021.1/8		

Beogradi tőzsde

1925 augusztus 14, 5 óra

Bécs	0.0789	London	272.—
Prága	165.85	Zürich	1087.50
Milano	202.—	Newyork	55.85
Páris	262.—	Budapest	—

Irányzat: mind pénz, csendes

Zagrebi tőzsde

1925 augusztus 14, 5 óra

Bécs	0.0787	Prága	165.75
Milano	201.75	Zürich	1086.—
Newyork	55.85	Budapest	0.0787
Páris	261.50	London	271.25

Irányzat: mind áru, csendes

Chicago terménytőzsde

1925 augusztus 14, 5 óra

Buza	Tengeri
Szeptember 162.7/8	Szeptember 103.9/8
December 160.7/8	December 86.1/8
május 1926 163.1/8	május 1926 89.1/8

Irányzat: buza változó, tengeri szilárd (Avala)

Kántorkongresszus Szuboticán

Megalakul a vojvodinai katolikus kántoregyesület

A „Délbácska” hasábjain már régebben hirt adtunk arról az akcióról, amelyet Mayer Rudolt okleveles kántor, bukini kántor kezdeményezett azzal a céllal, hogy a Vojvodina területén megalakítsa a katolikus kántorok egyesületét. Az akcióhoz készséggel csatlakoztak a Vojvodina területén működő kántorok, s az alakuló gyűlést e hó 25-én Szuboticán már meg is tartják. A kongresszusra az előkészítők ezúton hívják meg az összes érdekelteket. A tárgysorozat a következő: 24-én a „Narodni Hotel”-ben ismerkedő est.

25-én szentmise a Szt.-Teréz templomban, utána

1. Einökválasztás ad hoc.
2. A kath. kántoregyesület megalakítása feletti határozat.
3. Alapszabályokat kidolgozó bizottság választása.
4. Egyébb indítványok és megbeszélések.

Minden közelebbi felvilágosítással Mayer Rudolf bukini kántor szolgál.

A vajdasági tanítók kézimunka tanfolyama kiállítás rendezett a novisadi belvárosi állami elemi iskolában

Az országos Vörös Kereszt Egyesület az elmúlt két hónap alatt az országot öt nagyobb városban, Novisadon, Zagrebben, Ljubljánban, Szarajevóban és Alexinacban rendezett szüneti kézimunka tanfolyamokat tanítók és tanítónők részére. A novisadi tanfolyamon a Bánát, Bácska és Szerém huszonhét tanítója és tanítónője vett részt, akik valamennyien kitűnő előmenetelről tehetnek tanúságot. A tanfolyamot, amely most rendezte kiállítását a belvárosi állami elemi iskola egyik emeleti termében, Ruzsics Dusan igazgató vezette. A teoretikus részt Stjepan Krizsanics, a karton munkákat Ivan Szemelics, s a famunkákat Wallner Ferenc oktatta. A kosárfonás titkaiba viszont Schur temerini-uccai kosárfonómester vezette be a „tanítványokat”. A kiállítás rengeteg mennyiségű, sok ügyességgel és finom ízléssel készült munkát mutat be. A munkák nemcsak szépek, de megvan a gyakorlati hasznuk is, ezért a kézimunka-oktatás ilyen fejlődését örömmel kell üdvözölnie minden szülőnek és tanulóknak egyaránt.

Értesítésünk szerint a Vörös Kereszt a kötelekbe tartozó 40.000 iskolásfiú körül ki fogja válogatni a tehetségebbeket, s ezekkel állandó intézményt létesít, amelynek készítményeit eladják, s az így befolyt összeget fel fogják állítani a dalmát tengerparton egy gyermek-üdülő telepet, amely évenként a vagyontalan nebulók százainak fog

Párisi level

A párisi világiállítás óriási sikere Szovjetország is kiállít — Jugoszláv pavilon a kiállításon — Becézik a francia gyermekeket és anyákat

Páris, amely amugyis a legkülönbébb ember fajok találkozóhelye az ideai világiállításával a világ legtávolabbi zugából is magához csalogatta az érdeklődőket. Talán említeni is felesleges, hogy a jövővények legnagyobb része amerikai, akik reális világnézéssel és praktikus életfelfogással körülbelül úgy festenek Párisban, mint a cigány a langyos vízben. Mintegy szellemi fürdőt vesznek Páris túlfinomult művészetének látásában. Azután hazamennek, hogy ez a kultúr máz minél hamarabb lekopjon róluk. De mégse, hisz tudjuk, hogy az amerikaiak mindinkább szívesen látják az európai művészeket és minden Amerikát megjárt valamire való művészek fedhetetlen emléke marad a lelkes fogadtatás, amelyben ott részesítették. Szeretnék, ha földjünkön valami tipikus amerikai művészet csirázna ki. Kissé fejkébe szállt a dicsőség amit filmjeikkel értek el világszerte, sőt Páris példáján okulva azt is belátták, hogy a művészet nem is rossz üzlet.

A kiállításon Szovjetország is

gondtalan vakációt és egészséges szórakozást biztosítani.

Feltűnik a tanítók kézimunka tanfolyamán néhány jólsikerült agyagszobor és gipszöntvény, amelyeknek készítője Bodnarov István tanonc, aki inaséveit Anika szobrászmesternél töltötte el Novisadon. A kivételes tehetségű fiu-

A selyemgubók is eltűntek Gyevgyeliben

Egy lakatlan török kaszárnyában akarták elhelyezni a gyevgyelii selyemgyárat — Novisadi cégek is megkárosodtak Gyevgyeliben

A rejtélyes körülmények között eltűnt gyevgyelini selyemgyár botrányának mindig újabb részletei derülnek ki. A „Délbácska” szerkesztőségében első híradásunk óta egymásután jelentkeznek olyan polgárok, akik ezzel a furcsa és még mindig vizsgálat alatt lévő ügygel kapcsolatosan különböző összegekkel megkárosodtak. Előadásaikból az alább következő, újabb részletek kívánkoznak a nyilvánosság elé:

A mohácsi selyemgyár nagyértékű gépeivel együtt annak idején Gyevgyelibe szállították a gyár akkori egész selyemgubókészletét is. Ez a mennyiség, amely több métermázsá lévén, szintén nagy értéket képvisel, egy jó ideig szabad területen hevert, majd a Gyevgyelii határában lévő, valamikori török kaszárnya egyik szobájában helyezték el. Hogy a készlet apránként hogyan „fogyott” el, arra következtetni enged az a körülmény, hogy az ott foglalkoztatott munkásokat sohasem fizették rendszeresen. A kormány akkor az volt a terve, hogy a Gyevgyelii határában lévő, használaton kívül helyezett régi török kaszárnyát renováltatja, s ott szereli fel az új selyemgyárat.

Amikor nem érkezik meg a munkások bére.

Hamarosan meg is jelent néhány száz munkás, akik hozzákézdtek a kaszárnya renoválási munkálataihoz. Ugyanebben az időben állandóan érkeztek vagonrakomány számra a gépek, de mind összetöredve, hiányosan, hasznavehetetlen állapotban. A munkálatok azonban nagyon lassan haladtak előre, miután a munkabérek nem érkeztek meg rendszeresen, bár

a kormány két ízben is kitűnt 250—250 ezer dinárt a renoválás költségére.

A munkásság egyik része otthagya munkahelyét, mások követték a gyevgyelii lakosság példáját, s

Egy világhírű festőművész munkái a palánkai kiállításon

A palánkai kiállítás egyik emeleti termében közel ötven, nagyrészt orientális témájú kép pompázik, amelyeket a csodálkozva gyönyörködők egész csoportja áll körül állandóan. Mind-egyik klasszikus értéket képvisel. Régen halott festőjük, Eisenhut Ferenc Palánkán született, s özvegye most is ott él csendes visszavonultságban. Ei-

senhut Münchenben halt meg 1903 június hó 2-án. Munkáival az évtizedekkel ezelőtt rendezett müncheni nemzetközi kiállítás magyar osztályán tűnt fel, s már akkor Európa művészeinek érdeklődését tudta felkelteni. Eisenhut 1857-ben született Palánkán, ahol édesatyja vendéglős volt. Budapesten, az országos

senhut Münchenben halt meg 1903 június hó 2-án. Munkáival az évtizedekkel ezelőtt rendezett müncheni nemzetközi kiállítás magyar osztályán tűnt fel, s már akkor Európa művészeinek érdeklődését tudta felkelteni. Eisenhut 1857-ben született Palánkán, ahol édesatyja vendéglős volt. Budapesten, az országos

senhut Münchenben halt meg 1903 június hó 2-án. Munkáival az évtizedekkel ezelőtt rendezett müncheni nemzetközi kiállítás magyar osztályán tűnt fel, s már akkor Európa művészeinek érdeklődését tudta felkelteni. Eisenhut 1857-ben született Palánkán, ahol édesatyja vendéglős volt. Budapesten, az országos

nak, most egy állami ösztöndíjat próbálnak biztosítani, hogy tanulmányait folytathassa.

A kiállítást pénteken délelőtt megtekintette dr. Milovánovics Milován polgármester is, aki a látottak felett legnagyobb fokú megelégedésének és örömeinek adott kifejezést.

az eladott selyemgubókból és gépkatrészekből fedezték szükségleteiket.

A munkásság egy igen jelentékeny része azonban még nyomorában sem tért a bün útjára. Ezek

egész éjszaka szigorú őrséget állottak a gépek körül és néha fegyverrel kergették el az ólálkodó tolvajokat.

A különös állapotokat azonban nem sokáig tűrték, s lassankint az utolsó munkáscsapat is elhagyta Gyevgyelit. Ezzel ugyszólván minden ellenőrzés megszűnt, s rövid időn belül a gépek nagy része, valamint a felhalmozott, nagymennyiségű selyemgubó nyomtalanul eltűnt.

Novisadi cégek is megkárosultak Gyevgyeliben.

Miután a kellő szakszerűség nélkül történt szállításon a gépek legnagyobb része megsérült, az akkor még működött leszerelési és újjáépítési minisztérium legelőször azok kijavításáról óhajtott gondoskodni. A telep hatalmas dinamójának kijavításával egy novisadi céget bíztak meg, amelynek főnöke több munkásával heteken keresztül Gyevgyeliben tartózkodott. A munkát még 1920-ban be is fejezték, a megállapodás szerinti 9000 koronás járandóságából azonban eddig csak ezer dinárt kapott, míg a többi összeghez a legszorosabb utánjárás után sem tudott hozzájutni. Állítólag kifizették már. Hasonlóan járt több novisadi cég is. A károsultak egyideig kilincseltek a leszerelési és újjáépítési minisztériumban, de annak likvidálása után még azt sem voltak képesek megtudni, hogy ezek után kitől is kérjék követeléseik kiegyenlítését? Erre a kérdésre talán választ fog adni a most folyó vizsgálat.

mintarajziskolában Székely Bertalan és Greguss János voltak a mesterei. Két év múlva Münchenbe utazott, ahol Benczur, Löffitz, Seik és Dietz vezetése mellett folytatta tanulmányait. Hét esztendő után Keletre utazott, ahonnan visszatérve egymásután festette meg színpompás, keleti tárgy képeit, amelyek közül az első (A Korán általi gyógyítás) a Magyar Képzőművészeti Társulat 1883-ik évi kiállításán került a nyilvánosság elé. Három év múlva festi meg a „Gül baba halála”-t, amelyvel állami aranyérmét nyer. A festményt akkor Ferenc József császár vásárolta meg. Az 1892-ik évi berlini képképzőművészeti elismerő oklevelet kap, amelyet ettől kezdve a kitüntetések egész sorozata követ. A „Kairói gyermekiskola” című képét háromszor is kitüntetik. Először aranyérmessel az 1892-ben megtartott müncheni kiállításán, másodsor állami aranyérmessel az 1893-iki berlini kiállításán és végül 1895-ben a párisi szalonban.

Hagyatékában száznegyvennyolc kész olajfestményt és hatszázhetvennyolc tanulmányt találtak. Eisenhut nem volt modern. Huszévi művészi pályafutása alatt hi maradt iskolájának tradícióihoz, s nem vett tudomást a modern művészeskedés szeszélyeiről. Művész volt, aki minden munkájában a vonalak és színek harmóniájának teljes egyenjóságát dokumentálta, s a kompozíció terén is ragaszkodott az akadémikus szabályokhoz. Keleti tárgy képeiben nemcsak ennek a világnak csodálatosan dus színpompája jut kifejezésre, de érzékelteti képein azt a sok misztikummal telített életet is, amelyben a keleti ember évei peregnék le. Nevezetesebb képei: „A Korán általi gyógyítás” (1883), „Gül baba halála” (1886), „Kigyót etető bűvészek” (1887), „Rabszolgavásár” (1888), „A kegyvesztett” (1889), „Tunisi kávéház” (1890), „Gyermekiskola Kairóban” (1892), „Az első fátol vásárlása” (1892), „A figyelmes ór”, „Háremben” (1893), „Kakasviadal Kairóban” (1894), „Írástudó” (1896), „Petőfi illusztrációk” (1899—1900), „Néptünetpélya a Kaukázusban” (1900), „Hadizsákmány elosztása” (1901), „A mesemondó”, „Álmodozás”, „Büntetés” (1903).

A képek legnagyobb része műgyűjtők, állami képtárak, vagy uralkodók birtokában van, s ma már mindegyik óriási értéket képvisel. A nagy művész 1903 június hó 2-án halt meg kétszeri, sikertelen mütéti beavatkozás után Münchenben. Végítészességén képviseltette magát a bajor kormány is. Halála gyászja volt Európa egész művészvilágának, de neve, mint a költő mondaná, műveiben örökké él...

— A Kath. Olvasó és Gazdakör f. hó 15-én, a szt. Rókus-templom bucsója alkalmából saját helyiségeiben (Epres-u. 18.) építkezési alapja javára táncmulatságot rendez, amelyre a kör tagjai, nemkülönben azok hozzátartozóit ezúton hívjuk meg. Beléptidj személyenként 10 dinár. Kezdeté este 8 órakor. — Rendezőség.

Versailles és Fontenebleau régi méltóságokkal ejtik bámulatra a jövővényeket. Páris mindenkinek bőkezűen nyújt szepet, újat, szenzációt, tudást és szórakozást. Bájós módon jut itt kifejezésre a franciák nagy gondja a fajuk lassu kihalása feletti aggodalom: A gyermekek és az anyákat valóságos becézik. A legforgalmasabb boulevardokon, ha gyermekek akarnak átmenni az utcán, azonnal hozzájuk szegődik az ott posztoló rendőr és kézenfogva vezeti őket az utca tulsó oldalára. A civakodó kisdíjakokat az első arramenő francia atyai jóindulattal választja szét és úgy békíti őket, mint egy békeangyal. Ha a következő saroknál ismét hajbakapnak, újra megismétlődik az előbbi jelenet. Ha egy anya lép a villanyosba, a legközelebb eső hely az övé. A kalauz csak elkiáltja magát „Bébé” és az ajtóhoz legközelebb ülő a legkészségesebben engedi át helyét a büszke anyának. Párisban semminek sincs magas ára, de ha az ember egy olcsón jelzett cikket lát a kirakatban, ne vegye meg, mert másnap, harmadnap ugyanazt még olcsóbban megveheti egy másik boltban. Julius 14-e körül (A Bastille lerombolásának ünnepe) látványos bódék, hinták és elárúsító sátrak

NEVESSÜNK

Rádics István nyilatkozik

illetőleg nem nyilatkozik, helyesebben mondva visszavonja a cáfolatában foglalt nyilatkozatát, arról a nyilatkozatról, amelyet még a nyilatkozás előtt sürgősen helyreigazított

I.

A minapában történt, hogy dr. Srófhuzóhaju Emőd, a „Jóvidék és Bömböde” című újság felelősen szerkesztője az alábbi nyilatkozatot szípkázta ki Rádics Sztjebánból, a horvát parasztpárt ismert vezéréből:

— Ja, a kisebbségekről akar valamit barátom? Hát én barátja vagyok a kisebbségeknek. Még a magyaroknak is. Szeptember 13-án szándékom is elátogatni Szabadkára, (itt Rádics némi zavarral kiigazítja a szót) ... izé, ováj... Szubotícára, ahol egyet-mást szándékom megbeszélni a magyarokkal. Teszem ezt annál is inkább, mert tudom, hogy a multban éppen olyan sérelmek voltak, mint a horvátoknak. Na, nem igaz? ...

II.

A nyilatkozatot követő harmadik napon Rádics a „Politika” munkatársának a következő kijelentést teszi:

— Már megint félreértették a nyilatkozatomat. Ébédeltem tulajdonképpen, amikor az az újságíró a hátam mögé állt és valamit duruzsolni kezdett a fülemben. Én nem is sejtettem, hogy interjúról van szó. Ha tudom, hogy az illető a hátam mögött minden szót jegyez, nem mondtam volna azt, hogy barátja vagyok a kisebbségeknek s nem jelentettem volna be, hogy ellátogatok Szubotícára. Mert minnek nekem a fogadtatás? Nem? És minnek nekem szeretni a kisebbségeket. Na nem?

III.

A nyilatkozatot még le sem adhatja a „Politika”, amikor a zagrebi „Dom”-ban a következő néhány sor jelenik meg:

„Holnap egy állítólagos nyilatkozatom fog megjelenni a „Politika”-ban. Előre is kijelentem, hogy egyetlenegy szót se szóltam. Az egész nyilatkozat közönséges misztifikáció, amelyhez hasonló jókat kívánok minden újságíróknak. Rádics István.

A „Jóvidék és Bömböde” szerkesztője ezek után „szükségesnek látja, hogy a következő sorokban nyugtassa meg a közvéleményt:

„Rádics Istvánnak szerkesztőnk előtt tett nyilatkozatát az utolsó betűig fenntartjuk, annak hozzátevésével, hogy a nevezetes szavakat egy Rádics ur által elfogyasztott kacsacomb és főtt-kukorica közt volt szerencsénk feljegyezni.”

lepik el az uccákat, az uccai árusok még soká ott maradnak. Ezek a legelképzhetetlenebb furcsaságokat árusítják. Vehet tőlük az ember zsinoron felmászó majmot, néger fejet tátozt szájjal, amelyből csak a beavatott tudja a nikkelgolyót kivenni, kis kerek papírdobozt, amelyen ha a kilógó zsinórt gyantás ujjal meghuzza az ember, ugy kukorékol, hogy a valódi kakas se különben, harisnyastoppolót, öt frankos mikroszkópot és még leirhatatlanul sok efélét.

Ami nekünk délurópaiaknak feltűnik az a villanyerővel záródó vasredőny az üzleteken, a mindenütt járó, még pedig pontosan járó torony és uccai órák, az óriási autóforgalom és ezzel szemben a kevés szerencsétlenség. A legforgalmasabb utvonalon bátran átmehetsz, de csak egyetlen lépésekben, vagy futva, ebben az esetben a feléd száguldó autó soffitje jobban vigyáz az életedre, mint magad. Ellenben el vagy veszte, ha az ut közepén azért állsz meg, hogy a melletted elsuhanó midinettet jobban megnézzed, vagy ha új-szót olvasva egy vastagbetűs rémhírnél meghökkenesz és megállsz.

Páris, 1925 augusztus.

Müller Béla.

IV.

Most tör ki a botrány. A „Konkurrens Gyomorgörcs und Umgebung” másnap leleplezi az interjút és azt írja, hogy az nemcsak a kacska volt kacska, de kacska volt az interjú is. Hirlapi kacska tudniillik.

A szubotícái leleplezéshez a „Vreme” ezt a kommentárt fűzi:

„Amire eddig nem is gondoltunk, ime bekövetkezett. Kacsák vannak már Szubotícán is. A kacsákok szubotícái invázióját a kormányznak mindenáron meg kell akadályoznia, mielőtt még nagyobb bajok történnek.

Vrêmes!

V.

És végezetül Rádics meginterjúvolja önmagát és a következő nyilatkozatot teszi:

— Amit én mondtam, azt voltaképpen nem is mondtam, illetőleg nem úgy gondoltam, ahogy mondtam, vagy

nem úgy irták le, ahogyan gondoltam, bár az is lehet, hogy én nem azt gondoltam, amit ez a nyilatkozat cáfol, bár a cáfolat egyes állításai is ellentétben állnak azokkal a kijelentésekkel, amelyeket sohasem tettem sem újságírók, sem magam előtt. Az az állítás, mintha én valóban én volnék, egyáltalában nem fedi a tényeket és megsem közelíti az igazságot. Amennyiben én valóban én volnék, úgy meg kellene cáfolnom azt a kijelentést, amely szerint én tavaly Moszkvában pertut ittam Csicserinél. Csicserin voltaképpen ott sem volt s amikor én ott voltam, voltaképpen MacDonaldnál vacsoráztam egy jegeskávét. De egyébként ez sem igaz. Félreértették az utazásomat is, ahogyan minden nyilatkozatomra ráfogják, hogy tőlem származik. Egyebekben az ördög vi- gyen el minden magyar újságíró! (Jelen kromi írójával ez megtörténik, mire a történetnek: Vége.

A palánkai kiállítás fényes sikere

A kiállítás kiváló eredménnyel fog lezáródni

A bácska-palánkai kiállítást állandóan nagy tömegek látogatják s már az eddigi jelek után itélve a kiállítás nagy erkölcsi eredménnyel fog lezáródni. Ha a nehéz gazdasági viszonyok folytán nem is olyan az anyagi eredmény, amilyent egyes kiállítók remélték, az egész ország figyelmét mindazonáltal a palánkai ipar és kereskedelem felé fordult, amely a kiállított cikkek révén szinte egy csapásra tudta felkelteni az ország érdeklődését Palánka ipara iránt.

Végigjártuk a kiállítás összes helyiségeit és a legnagyobb meglepetéssel tapasztaltuk, hogy a kiállítási bizottság Wortner igazgató emberfeletti munkájának közreműködésével tökéletes eredményt produkált. A művészi ízléssel berendezett szobák, a gyönyörű, tágas udvari pavilonok, a kiállított tárgyak kvalitása, nemkülönben a kitűnő rendezés a kereskedelmi miniszter érdeklődését is nagymértékben felkeltették. A kiállítás udvarában felállított két vendéglőben elsőrangú cigánymuzsika mellett állandóan vig élet folyik.

A belépő érdeklődését legelőször a vadászszoba köti le, amelyben Odeschalchi herceg iloki uradalma, Reichl Frigyes Vilmos és Kühn Ferenc állítottak ki érdekes vadásztárgyakat. Reichl Frigyes Vilmos agancsgyűjteménye, egy gyönyörű huszágu agancs, valamint afrikai vadászszákmányai, tigris, leopárd, kenguru és bivalybőrök nagy szenzációt keltenek. A legérdekesebb egy óriáskigyó bőre, amely egyszersmind fegyvertok.

Az emeleti feljárón Reichl műmozaik-lap gyárának nagyszerű készítményei tűnnek szemünkbe. Ez a legelső jugoszláviai gyár ebben a szakmában s már a külföld érdeklődését is feljé fordította. A gyönyörű művészi kivitelű mozaiklapokkal bármilyen képet is mozaikban lehet előállítani.

Nagyon hatásos a kézimunka kiállítás, amely Antalitz Leonka és Hajnalka valamint a kézimunka társaság hölgytagjainak művészi izlését dicséri, nemkülönben Goldstein Flóra lámpaenyődi, melyek általános feltűnést keltenek.

Saal Antal és Beinstingl József gyönyörű kötöttárukat állítottak ki. Preszl László műorás és ékszerész pavillonja az általános érdeklődés központja. Nagyszerű ékszerek, Omega és Doxa órák, a remekművi fali és kakuk órák egész tömege táru a néző szemei elé. Preszl órái különben nagy hírnévként örvendenek a Bácskában. Mint órajavitóműhely is egyike a leghíresebb szaküzemeknek Palánkán, mert a javításokat a legmodernebb és legfinomabb szerszámokkal és gépekkel készíti.

A kiállítás művészi szenzációja néhai Eisenhut Ferenc világhírű festőművész kiállítása, amelyről lapunk más helyén emlékezünk meg. Eisenhut György külön teremben állította ki nagyszerű sportcikkeit, továbbá a világhírű Margarete Steif-féle tömött állatokat és a Käthe Kruze bábákat, amelyeknek egyedüli árusítója a népszerű sportház tulajdonosa. Ugyancsak a hódási

fonógyár képviselője is, amely elsőrendű gyűjteménnyel, zsinég és kétél-áruval szerepel Eisenhut osztályában. A művészi ízléssel berendezett osztály óriási látogatásnak örvend.

Bámer Róbert műipari készítményekkel, gyönyörű kivitelű réz és dísz-árukkal szerepel a kiállításon, amelyeknek Bámer a készítője is. Nagy feltűnést keltett egy rézből, kézimunkával előállított dohánykészlete, valamint egyéb műipari cikkek, amelyeknek az ára is szinte hihetetlenül olcsó. A nagyjövő mester cinkografiai lenyomatait és kliséit a kereskedelmi miniszter külön dicséretben részesítette. Mint értesülünk, Bámer a külföldön is ki fogja állítani érdekes gyűjteményét.

Gausz Imre sajkákészítményű kegytárgyaival kelt általános feltűnést. Óriási választék rózsafüzérekben, melyeket saját villamos erőre berendezett lánckészítő, automata és szemlőrögök segítségével készít. Egyedülálló ez a gyár Jugoszláviában s a rózsafüzéreket speciálisan minden vidék izlése szerint állítja elő, különös sulyt fektetve a minőségre. Eredeti áron alul kerülnek innen forgalomba szentképek is, valamint a rózsafüzérgyártáshoz szükséges összes nyersanyagok és egyéb kegytárgyak. Krajacs kereskedelmi miniszter külön dicséretben részesítette a kiállítót, aki remekművi készítményeivel szinte általános meglepetést keltett, mert eddig talán nem is sejtették, hogy a hazai ipar is képes ilyen cikkeknek előállítására.

Ugyanabban a pavilonban állította ki Blazek, a fiatal és agilis palánkai ezermester „Forrol” bőrfestékét, amely már a kiállítás megnyitása napján a külföld érdeklődését is felkeltette. A Forrol különlegessége abban rejlik, hogy teljesen új színt nyertek ad a bőrnek, amelyet egyúttal megpuhít is. Krajacs kereskedelmi miniszter külön leirást kért a „Forrol”-ról és meglepődött, hogy az áru Palánkán készült és nem külföldön. Előnye a nagyszerű anyagnak különösen az, hogy azonnal szárad, úgy pl. hogy egy pár cipőt negyedóra leforgása alatt teljesen át lehet festeni és kifényesíteni. A kiállítási pavilonban érdekes próbákat mutattak erre vonatkozóan, bőrgarnitúrák, ridikülök, a legkopottabb bőrű párkerc alatt új színt nyertek és a régi árut szinte egy csapásra újjá változtatták. A „Forrol” természetesen a kiállítás praktikus cikkeinek szenzációja és a fiatal feltaláló alig képes a tömeges rendeléseknek eleget tenni.

A női konfekció osztályban Hajnal Pál művészi interieur keretében mutatja be elsőrendű férfi és női szöveteit, selymeket, crepe de chinét, koverkottokat és jószágárukat. Az elegáns világ szenzációja ez a pavillon, amely különben a kiállító nagyszerű izlésének dokumentuma. Bármilyen világkiállításon is bátran megállhatná a helyét Hajnal Pál, a népszerű palánkai „Menyasszony” üzlettulajdonosának kiállított áruja.

A férfidivat királya Prell Márton a palánkaiak párizsi szabója. Ez most a szabómesterek termékének szenzációja. A

legelegánsabb férfidöltönyök és női ruhák és kosztümök kollektója; a kiállított frakkok, jakettek és szmokingok a kereskedelmi miniszter figyelmét is megragadták, aki a következő szavakkal üdvözölte a mestert: „Gratulálok, hogy ilyen gyönyörű munkát tudott produkálni”. Különben nagy feltűnést keltett Palánkán, hogy egy novisadi németnyelvű lap egyszerűen átépít Prell kiállított cikkei fölött és csak pár sorban „intézte el” a kiállítás legérdekesebb részét. Azt mondják, hogy bizonyos „pártpolitikai” szempontot még most is érvényesülnek a palánkai kiállításon résztvevő egyes személyek ellen. Prell mester ellenben a pártpolitika dacára is mégis csak Palánka legelső szabója és bátran felveheti a versenyt bármely párizsi szabóműterem remekeivel is.

Tiefenbach Pál sajkákészítményű vászon és damaszt árucikkeit állította ki. Műtáca remekei óriási feltűnést keltenek s a többszörösen kitüntetett gyártmányai szinte versenytárs nélkül állanak az általános érdeklődés központjában.

Reiter József műlakatos gyártmányai a legelőnyösebben érvényesülnek. Egy általános elismert szaktekintély remekművei a kiállított tárgyak: orvosi műtőasztal, orvosi műszerszekrény, klinikai buorok, valamint az összes lakatos szakmához tartozó cikkek. Reiter, aki különben más foglalkozása miatt is híressé vált, amennyiben ő végezte a „Labud” hajó javítási munkálatait, vaszorgalmával a kiállításnak is szentelhetett idejét, ahol most elsőrendű eredményt produkált. Gyártmányai közül a vidékre is szállít, autogén hegesztője pedig az egész Bácskában közismert.

Trenz Máttyás a manheimi Motorenwerke legújabb szerkezetű Dieselmotorjával szerepel a kiállításon. Trenz a palánkai vízvezeték, fürdőberendezések és ártyzi kut vállalatának főmestere, az ő keze alatt kerülnek ki a legprecízebb bádógmunkák s egyike a legnagyobb ilyszakmájú vállalatoknak a tulajdonosa.

Schwendemann József ékszerész és óras egyedül gyártja a művészi kiállítású gyűrűket, kameas ékszereket és jeggyűrűket. Gyártt azonkívül 14 karátos nyakláncokat és fülbevalókat. Szenzációk a 400 napig járó tökéletes órái. A kiállításon gyönyörű pavilonnal szerepel. Feltűnően szépek Cettler gyönyörű, színes szandáljai is.

Az asztalosok külön nagy teremben helyezkedtek el s igen értékes munkát produkáltak. Geszler Fülöp körisfabetés madárjávorfá hálósobával és patent amerikai íráasztallal szerepel, amely egyszerű zárásra 9 fiókot zár és nyit, azonkívül egy művészi kivitelű ovális asztallal, amely a miniszter tetszését a legnagyobb mértékben keltette fel, ugyancsak Esch János jávorfa hálósoba, amely már az első napon el kelt s művészi munkával van elkészítve és kidolgozva.

Itt említjük meg még „különlegeségi” sátrak képviselőit Rotmüller Márkót, aki „Rudol 333” mindent ragasztó szereivel és Spitzer Franyót, aki a Gross és Lázics féle könyha felszerelési különlegességekkel kelt feltűnést és általános csödületelt. Marle Ernst pedig „ablaktörővel” és „üvegágóval” szerepel.

Évek óta

elismert sikerrel vezetett énektanítást a legfelsőbb kiképzésig, f. évi szeptember 1-én

megkezdem. Jelentkezni: Dr. Mayer Oszkárné Novisad, Vilsonov trg 7.

Apolló augusztus 15.

ORIENT

Szenzációs dráma 6 felvonásban.

Főszerepben:

Harry Liedtke és Maria Jakobini.

Mindenkinek potyajegye van Az elsőosztályú utasok 75 százaléka „szabadjeggyel” utazik

Mintegy két héttel ezelőtt jelentették, hogy a vasutügyi miniszterium bevont nagyon sok vasuti szabadjegyet, amelyhez a tulajdonosok nehezen igazolható módon jutottak. Miután a tervbevetett intézkedések a még el nem kobozott potyajegyek tulajdonosai között nagy riadalmat okoztak, a közvélemény megnyugtatóására a vasutügyi miniszterium egy kommunikét tett közzé, amelynek adatai jórésztben igazolják a tisztogatás feltétlen szükségességét a vasuti szabadjegyek körül. A kommuniké beszámol több, a vasuton megejtett ellenőrzés eredményeiről, amely megállapítja, hogy az elsőosztályon átlag hetven százalék, míg a másodosztályon közel husz százalék a potyajegyesek száma. Ha tekintetbe vesszük, hogy az elsőosztályú vasuti jegy évi bérlete százhuszonötözer, míg a másodosztályú jegy évi hetvenötözezer dinár, könnyű kiszámítani, hogy az állhirlapírók és állkiadóhivatali főnökök évenként milyen jelentős összeggel károsítják meg az államot. A most folyó revízió egészen bizonyosan meg fogja szüntetni ezeket a visszaszállásokat.

Asszonyom, szépek az ön fülei?

London. Nem szivesen írom meg a női divatnak ezt a legújabb örületét, mert a nők igen fogékonyak az ilyen fajta dolgok iránt. Ez a legújabb divatörület, amely bizonyára rövidesen elterjed az egész világon, a női fülek megcsépitésére és feltűnővé tételére irányul. A fülek mindezeidig ugyszólván semmi szerepe sem volt a nőknél, mert hiszen a régebbi hajviselet a nők fülét csaknem teljesen eltakarta, sőt a legutóbbi időben már a fülbevalóviselet is kiment a divatból.

Most azonban az Eton és egyéb pubifrizurák virágzású korszakában az eddig elrejtve tartott női fül egyszerre csak napvilágra került.

A pubifrizurát viselő nők észrevették, hogy ha az új hajviseletet elfogadják, egyszerre csak nagy jelentősége lesz a fülek nagyságának, alakjának és színének.

A legszebb fül tudvalevőleg az, amely kicsiny, kagylóalakú, szorosan a fejhez simul és amelynek a színe halvány rózsaszín, a cimpáknál pedig korallszínű, piros. Természetesen a fül nagyságát, terjedelmét nem lehet megváltoztatni, de még a nagy elálló fülek is csinosíthatók, ha leszorítják a fej mellé és rózsaszínre festik.

A londoni kozmetikusok most hatalmas hasábokon hirdetik az angol újságokban: Nagyságos asszonyom, szépek az ön fülei? Ha nem, mi segítünk rajta. Ha a fül nem simul szépen a fej mellé, ezen úgy lehet segíteni, hogy az elálló fültre éjjelenként kis fülsapkát kell kötni, ha ezeken keresztül viselik, úgy a fül szépen lesimul a fej mellé.

A londoni nők most úgy megröhanak a kereskedéseket ilyen fülsapkákért, hogy a kereskedők alig győzik kielégíteni a tömeges rendeléseket. A londoni kozmetikusok műhelyeket állítanak fel, ahol éjjel-nappal gyártják ezeket a fülszorító sapkákat.

Londonban ma a legjobb fizet fülszorító sapkák eladása. Emellett a kozmetikusok egyéb mindenfajta eszközöket is találtak fel a női fülek megcsépitésére. Mielőtt az ily kis fülsapkákat a fültre tennék, a fület előbb nagyon forró vízzel lemossák, azután pedig puha flannellel letörlik. Ez az eljárás megpuhítja a fül porcogóit és így a fül alakja könnyebben formálható.

A londoni élelmes kozmetikusok már megtalálták annak a módját is, miképpen lehet a fül színét is megcsépitni.

Nem tudom, hogy a noviszádi pubifrizurás nők megvizsgálták-e már fülik formáját és színét, de egészen bizonyos, hogy most sietve rohannak a legközelebbi tükörhöz és nem lehetetlen, hogy rövidesen megnyilnak Noviszádon is a fülformáló és fülfestő műintézetek.

Álhirlapírók és vigécek rohamra a palánkai kiállítás ellen

Megakarják zsarolni a kiállítás vezetését

A palánkai kiállítás megnyitó ünnepélye alkalmával a kiállítás vezetésének feltűnt egy pár sötét kinézésű alak, akik állandóan ott ólálkodtak a kereskedelmi miniszter körül. Amikor a miniszter végigjárta a kiállítási termeket, ezek a fésületlen, ádámsutkás urak merész következetességgel a sarkában voltak és mindenütt úgy tűntek fel magukat, mintha a miniszter környezetéhez tartoznának.

Az ünnepség lezajlása után a kiállítási bizottság irodájában és a rendezőség előtt, mint „hirlapírók” és „kiadóhivatali igazgatók” mutatkoztak be, akik azért jöttek Palánkára, hogy „reklámot” csináljanak a kiállításra. Erre a reklámra azután mindjárt előleget is kértek, ötezer dinártól felfelé.

A kiállítási bizottság természetesen bizonyos idegenkedéssel fogadta az ismeretlen urakat, egyrészt azért, mert eddig még egy szót sem közöltek a kiállításról, másrészt mert a kiállításnak nincs arra való pénze, hogy ismeretlen nevű és a nyilvánosság kizárásával megjelenő lapokat támogasson.

Az állhirlapok erre rettenetes patáliát csaptak és a nemzetiségi kérdést kezdték feszegetni, hogy hát mégis csak „disznóság”, hogy a kiállítási bizottság csak a magyar és német lapokat támogatja s teljesen izolálja a szerb nyelven megjelenő sajtótermékeket. Az egyik állkolléga azonnal táviratozott is a főispánnak és a belügyminiszter intervencióját kérte a határozottan „államellenes tendenciájú” és felforgató elemek ellen. Egy másik ur pedig annyira belemelegetett a zsarolásba,

hogy bizonyos „felelőtlenek” felvonulását helyezte kilátásba, ha nem fizetnek azonnal 5000 dinárt.

A bizottság egyes tagjai, akik még nincsenek tisztában bizonyos állhirlapírói zsarolási fogalmakkal, megijedhettek, mert alkudozni próbáltak. Egy cingár, sötétbőrű legényke a tárgyalások felvétele előtt először is azt kötötte ki magának, hogy a kiállítási bizottság költségén gondoskodjanak a szállásról és étkezéséről. Valakinek nagyon jó szíve lehetett, mert az illető zsarolónak azonnal kiutaltak egy lakást és ingyenes kosztolást a Klespies vendéglőben. Nevezett egyén a kiállítás tartamára biztosította nyaralását. Erre azután megindultak a tárgyalások. Nacionális szempontok hangoztatásával az urak végül leszállították az igényüket. Már két-két ezer dinárral is megelégedtek volna, de a kiállítási bizottság igazgatója igen helyesen csak a kiállítás lezárása után akarta kiutaltatni a pénzt. Ezen aztán hajótörést szenvedtek a további tárgyalások, az uraknak tudniillik „sürgösen” kellett a pénz s miután az egyiknek nyaralásáról amugyis gondoskodtak, továbbra is letelepedtek Palánkán, hogy más uton és más módon zsarolhassák meg a kiállítást.

Palánkán még nagyon romlatlanak lehetnek az erkölcsök, ha a kiállítási bizottság bedőlhetett ezeknek a rézbőrűeknek. Ahelyett, hogy azonnal a rendőrséghez fordultak volna, tárgyalni kezdtek velük. Ezzel pedig megteremtették a lehetőségét, hogy állhirlapírókkal egyáltalán szóba is kellett állniok. Most már sohasem rázzák le őket a nyakukról.

Gyorsasági rekord a vicinálison

avagy

Tizenöt óra alatt Palánkáról—Noviszádig

Igen tisztelt közlekedésügyi miniszter ur!

Ha az emlékezőtehetségem nem csal, Stephenson csinálta meg azt a bizonyos első lokomotívot, amely tíz kilométert futott be egy óra alatt. A legnagyobb tisztelettel utólagosan és holtában is kalapot emelek Stephenson bácsi előtt, aki száz évvel ezelőtt olyan gyorsasági rekordot tudott elérni. Mert méltóztassék csak idefigyelni, száz évvel később, azaz 1925. augusztus hó 13-án, bár a közlekedési technika csodakorszakában élünk, ugyanilyen tíz kilométeres uton a palánkai vicinális 4 teljes órát vett igénybe, ha tekintetbe vesszük azt, hogy több mint tizenöt óra kellett, míg Palánkáról Noviszádra érkeztünk. Az utvonallal hossza pedig nem több mint negyven kilométer.

A csodálatos esemény úgy történt, hogy a palánkai vicinálisnak fél háromkor kellett volna elindulnia Palánkáról. Pontosán az indulás előtt a mozdonyvezető azonban észrevette, hogy valami szelelőlyuk nem szuperál, miért is úgy oldotta meg a kényes kérdést, hogy a mozdonyban levő gőzt, cakumpak szépen kieresztette. Ha egy mozdonyban nincs gőz, az a huncut kis masina persze nem akar elindulni, s így azután a gőzlovat szépen kifogták és bevitték reparálni. Az egész incidens talán nem is izgatott volna bennünket annyira, ha tudtuk volna, hogy Gajdóbrán elérjük a csatlakozást Noviszad felé, de miután Gajdóbrán a Noviszadra induló vonat 4 órakor fut át és mi, szerencsétlen noviszadiak, vagy ötvenen, 4 órakor még mindig a palánkai állomáson lődörögtünk és lestük a masina újbóli befutását, határozottan riókabill hangulatban vártuk a további fejleményeket.

A palánkai állomásfőnök kedélyesen fogta fel a dolgot és azzal kecsegtetett, hogy majd a legközelebbi vonattal utazhatunk tovább Gajdóbráról.

Igy azután megnyugodtunk és miután 4 óra után végre a mozdony is nekiindult, fél 5 órakor érkezünk kecsegtető reményekkel Gajdóbrára, ahol az állomásfőnök kárörvendő mosollyal ki-

jelentette, hogy a Noviszadra induló vonat pont 5 perccel indult el az orunk előtt.

— S mikor indul a legközelebbi?

— Reggel 6 órakor!

Ha a menydörgős ménkö csapott volna le a noviszadi közé a legderültebb égből, akkor sem okozott volna olyan megdöbbenést, mint a kedves Gajdóbrai főnök ur kijelentése. Délután fél 5-től reggel 6-ig nincs csatlakozás Noviszadra! Tizenhárom órát ülni és lebzselni Gajdóbrán! Nagyon sajnáltam, miniszter ur, hogy nem lehetett jelen. Epületes dolgokat tetszett volna hallani! Az állomásfőnök rettenetes jókat nevetett a noviszadiak pechjén, akik mit tehettek mást, tizenhárom órát várakoztak a legközelebbi vonat megérkezéseig.

A legépületesebb az egészben az, hogy a kiállítás által augusztus 13-án kiadott és a vasuti pénztár által lebélyezett kiállítási igazolványok, amelyek félúru menetjegy váltására jogosultak, augusztus 14-én már elvesztették érvényüket. Így azután az összes noviszadi utasoknak, akik nemcsak, hogy 15 órát vesztettek, 13 órát lebzseltek, 30 kilót fogytak dühükben, még 35 dinárt kellett fizetniök a menetjegy óra fejében. Nekem is le kellett szurkolnom a 35 dinárt, miért is kérem miniszter ur, sziveskedjék ez összeget a sorok vétele után címre azonnal átutalni. Az elvesztett munkaidőért 300 dináros kártérítést pert indított a vasut ellen, az állomásfőnök uraknak pedig kívánom, hogy egész életükben naponta 15 órát töltsenek olyan kedélyhangulatban, mint a noviszadiak Gajdóbrán.

Teljes tisztelettel
K. A.

(x) A Stara kanjizai róm. káth. zárdai leánynevelő intézet polgári és elemi iskolai bennlakó növendékeket vesz föl az 1925—26. tanévre is. Prospektust készséggel küld az intézeti főnöknek. (1398—1—0)

— Megérkeztek a legújabb Borsalino kalapok Fuchs divatárutüzletébe.

HIREK

Beszélgettem Rádics-al

A tengerparti Laska fürdőben folyt le a világ legszenzációsabb politikai eseménye

Miután tudtam, hogy Rádics Sztipica a tengerparti Laska fürdőben nyaral, s miután egy tengerparti fürdőhely csak a tenger mellett lehet s bár sokan, akik a laskának hódolnak, nem nagyon szeretik a fürdőt, mégis leutaztam Laskára, hogy beszélgessek a nagy államférfiával.

Amikor a villájához értünk, éppen az uszónadrágit huzta fel Rádics, tehát mégis fürdött a kis huncut. Miután nem beszéltem más nyelven csak magyarul, Tannenwald ur pedig szintén nem érti a horvát nyelvet, Rót patikus urat kértem fel tolmácsul, aki ugyan nem beszél horvátul, de viszont nagy-szerűen érti a méregkeverést, ami a politikai boszorkánykonyha legegységesebb feltétele.

Rádics ur pirospttyes, elegánsan kivágott uszónadrágit fogadott. Ebből is látszik, milyen demokrata a hírneves politikus.

— Radó vagyok, a Gácsmegeyi Napló munkatársa. Beszélgetni szeretnék Rádics urral.

— O vrlo rado — válaszolta a nagy politikus.

— Azt mondta, hogy „radó” — vetette közbe Tannenwald szerkesztő ur. Ugylátszik magával akar beszélni.

— Noná nem velem! Persze, hogy Radóval akar beszélni. Parancsoljon velem kegyelmes uram!

— Neman mnogo vremena, gospodo!

— Azt hiszi, hogy a Vreme munkatársai vagyunk. Fel kell világosítanom, hogy a Gácsmegeyi Napló világhírű lap kötelekébe tartozunk.

— Mi a Gácsmegeyitől vagyunk — kegyelmes ur!

— Kakve gácsce, brate, to su hlace, a ne gácsce!

— Ahá, a gatyásokról méltóztatik nyilatkozni. Hát persze a parasztpolitikáról. Roppant érdekes, tessék csak beszélni, mi majd megértjük, Máris jegyzem!

— Ako zselite o politiki govoriti, procistajte moj mili „Dom”.

— Ahá — vetette közbe a tolmács, — a kegyelmes ur a milánói dómot emlegeti, az olasz-horvát-magyar barátság szempontjából. Ez nagyon fontos, tessék csak feljegyezni: „A politika sarkalatos pontja ezieszerint a milánói dóm körül forog. Ez az olasz liberális politika katasztrófája.”

— Dakle brzo gospodo, moram se kupati, ovde je strašno vruće.

— Brtette ezt? — kérdi a tolmács.

A kupáról beszél, csak azt nem tudom kinek a kupájáról, a magáérol, vagy az enyémről. Vagy talán a kupak tanácsot emlegeti. Hát persze, az szenzációs! Irja: „Rádics a legerélyesebben elítéli a minisztertanács határozatait s a minisztertanácsot kupak tanácsnak nevezi.”

— Dajte mi mira, meni je dosta!

— Ez szenzációs kijelentés a Dosztált emlegeti. A Dosztál pedig a bécsi dájcsmeiszter ezred karmestere. Most már értem az összefüggést. Irja csak, Rádó ur: „Rádics összeköttetésben áll a bécsi dájcsmeiszter házi-zreddel, amely a háboru alatt szerbellenes működéséről ismeretes s egy európai koncertet akar létesíteni a monarchia ellen.”

— Ajte do djavola, koga besza brbljate.

— Oriási — ordította a tolmács. A diabolát emlegeti meg a beszt. Ez egy határozott tözsdellenes kijelentés, amennyiben a besztben látja a tözsdéi manőverek diabolikus játékait.

— Nosite se! Zbogom — kiabálta Rádics e szavaiból azt vettük ki, hogy nem tetszik neki valamelyikünk orra. Mert tudom, hogy a „nos” magyarul ortt jelent. Erre elköszöntünk és megirtuk a világ legszenzációsabb beszélgetését. Az egész világsajtó közölte a híres politikai eseményt, amely Rádics súlyos kijelentéseinek hatása alatt egész új irányt szabott a jugoszláv kormánypolitikának.

Igy kell interjút csinálni. K. A.

A „Délbácska“ legközelebbi száma a mai ünnepnap miatt csak kedden reggel jelenik meg.

Harangszentelés. Temerinben ma délután fél 3 órakor fogják nagy ünnepségek keretében felszentelni a templom három új harangját. A harangokat Fáth Ferenc novisadi apát-plébános fényes papi segédlettel fogja megáldani.

A városok nemzetközi szövetségének kongresszusa. A városok nemzetközi szövetsége ez év szeptember 28-ika és október 4-ike között tartja meg harmadik kongresszusát Párisban. Novisad város szűkebb tanácsa mai ülésén foglalkozik azzal, hogy képviselheti-e magát a kongresszuson?

A petrovaradini tüzoltóság jubileuma. A petrovaradini tüzoltóság ma és holnap nagy ünnepségek keretében belüli üli meg fennállásának ötvenedik évfordulóját. A jubileum alkalmával ma e te nagy tűzijáték lesz.

Jelentkezés a posta- és távirtda iskolába. A posta- és távirtdaügyi miniszter az állandó posta- és távirtda iskolába való jelentkezés határidejét augusztus 25-ig hosszabbította meg. A felvett jelentkezőknek szeptember 1-én kell jelentkezniük az iskola igazgatójánál.

Vizsgák rendje az állami fiu polgári iskolában. Az állami fiu polgári iskolában az I-IV. osztályu magánvizsgákat augusztus 29-én tartják meg. Javító, osztály és évről-évről vizsgákat augusztus 31-én. Írásbeli záróvizsgák szeptember 1-én, szóbeli vizsgák szeptember 2, 3, 4 és 5-én. A vizsgák kezdete reggel 8 órakor és délután 2 órakor. Beírások szeptember 1-5-ig naponta 8-12-ig.

A molgunarasi templom felszentelése. A molgunarasi új rom. kath. templom felszentelése nem aug. 15-én, hanem szeptember 8-án Kisasszony napján lesz.

Fontos a bácska-palánkai kiállítás látogatóinak. A közlekedésügyi minisztérium féláru menetjegyet engedélyeztet a palánkai kiállítás látogatói részére olyképpen, hogy az elinduló állomásoknál egész jegyet kell váltani és ezzel vissza is lehet utazni a kiállítási bizottság által kiállított igazolvánnyal. A váltott jegyeket tehát, hivatkozással arra, hogy a kiállítást látogatja meg, nem szabad sehol sem leadni. Az igazolványt a kiállító bizottság a látogatás napján ingyen állítja ki. Előre ezen igazolvány nem kell. A Srpska Zadrusna Banka is engedélyezett ugyanilyen formában féláru menetjegyet a „Napred“ nevű lokálhajóján.

Ismét a villamos vasut. Hatalmas botrányt csinált tegnap a Beogradból délután fél 4-kor érkező vonatnál a 25. számú villamos kocsi kalauza. Midőn az utasok a pályaudvarról kiözönlöttek, egyszerűen az orruk előtt lecsengette a kocsit és 3 azaz három utassal, hogy is mondjuk csak — meglőgött. Persze az utasok felháborodtak és méltán, mert az mégis csak különös, hogy egy egész vonat összes utasai a pályaudvaron rekedjenek, mert a villamos vasut kalauzának vicces kedve van. Mi méltányoljuk és nagyrabecsüljük azt a valóban intenzív munkálkodást, amellyel Gantner Rezső igazgató a villamos vállalatot vezeti, de nagyon jó volna, ha az alkalmazottak közül az olyanok, mint a tegnap délutáni 25. számú kocsi kalauza nem igyekeznének lerontani igazgatójuk lelkismeretes munkáját. Amíg ilyen emberek, mint ez a kalauz garázdálkodhatnak a novisadi villamosnál, addig nem fognak megszűnni a panaszok és valljuk be őszintén, a jogos panaszok.

Kaucióképes, szerb, magyar és német nyelvet beszélő

elárusító

felvétetik a Željeznička ulica 30. szám alatti trafikban. Kaució nem szükséges készpénzben.

Megint a strandvasut. (Panaszos levél.) Tegnap délután fél hat órakor a strandvasut utasai ismét vesztélyben forogtak. A kitérőnél, hibás váltóállítás következtében a két vasut majdnem összeütközött és csak az egyik motor sofförjének és jegyszédőjének lélekjelenléte akadályozta meg a nagyobb szerencsétlenséget. — Egy részvényes.

Nagyboldogasszony napja

A fájdalmas Istenanyja, a mártírok királynéja, a szomorúság Asszonya felvitetett magas mennyországba, hogy ott őt, kinek a fájdalom hét tőre járta át itt lenn a földön szívé, a mennyország királynéjává, az angyalok fejedelmé asszonyává koronázzák.

Nagyasszony napja, a szegények, a szomorúak, a fájdalomtól megtörtöttek, a szenvedők, az inségesek ünnepe. Reménysege a síróknak, vigasztalója a bánkódóknak, gyönyörűség szép ünnepe az egész kereszténységnek.

Üdvözlégy Nagyasszonyunk, menynek királynéasszonya! Üdvözlégy Te dicsőséggel teljes királyné. Hozzád emeljük fel a mai napon bánkódó szívünket, kiknek az élet, a létérti küzdelem sebezte meg szívé. Balzsamot, irt csöpögtes a sebzett szívekre és gyógyítsa meg a vérző sebeket.

Üdvözlégy Nagyasszonyunk Te malasztal teljes királyné! Üdvözlégy a bűnösök menedéke és oltalma. Hozzád száll fel ma a sóhajlás, bűnös lelkünk bűnbánó könyörgése. Emeld fel Magadhoz az eseteket, oltalmad szent palástja takarja be lelkünk büntekélyeit és kegyelmet, irgalmat esdj nekünk szegény bűnösöknek.

Üdvözlégy Nagyasszonyunk a szegények, az árvák az özvegyek vigasztalója, támassza és segítsége. Üdvözlégy! Tekints le ránk, óh áldott szűz Anya és mennyi dicsőséged egy fénysugarával világítsd meg az árvák, a szegények, az özvegyek küzdelmes éjszakájának sötétségét.

Üdvözlégy Nagyasszonyunk mennynek királynéja és öleld szerető szívedre az egész szenvedő emberiséget, hogy jobbra változzék a sorsa, hogy felviradjon reája is a sok megpróbáltatás után a szeretet dicsősége napja.

Nagyasszonyunk Üdvözlégy! (S. J.)

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS

Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 38. szám. Összecsukható v a s á g y a k, sparherdek, gyermekkoocsik legolcsóbb árban kaphatók. - Nikkelez. - Galvanizroz.

A wieni, leipzig, prágai stb. **őszi minia-vásárookra** nagy menetdíj- és vizumkedvezményekkel

Jegyek már kaphatók

Vizum beszerzés 1 nap alatt a legolcsóbban. Utazásra vonatkozó felvilágosítással szolgál, vidéki megbízásokat pontosan teljesít

Vojvodanska Trgovacka Agencija
Novi Sad, Kralja Petra ulica 24.
1472-1-2

Sport

Ma délután van a Konkordia—Vojvodina football mérkőzés a Karagyorgye pályán. A zagrebi vendégek Vrbrancsics kivételével mind megérkeztek és legjobb összeállításukban veszik fel a küzdelmet, mindkét novisadi csapatnál szemben. Ma így áll fel a Konkordia: Hovranek, Koscevic, Pazsur—Colnago, Hammerer, Kooos—Pescsevics, Pavelics, Bonocsics, Perzl, Mérics. A Vojvodina is legjobb erőit állítja sorompóba és nincs kizárva, hogy Malencsics fog védeni. Holnap a Konkordia csak akkor változtat összeállításán, ha valamelyik játékos megsérül. A NAK a kitiltott Breznik nélkül áll ki, egyébként abban az összeállításban ahogy a WSC ellen játszott, Német helyén Lerckkel.

Az Achilles kerékpáros klub vasárnap kirándulást rendez a Testerára. Indulás reggel 5 órakor a klub helyiségből, Maros vendéglő (Futoski u. 72.) Kérjük klubtársainkat, hogy valamenynyien részt venni sziveskedjék.

Nedics lesz az e hó 14-16. között lezajló tenniszverseny főattrakciója. A verseny biztos résztvevője a jugoszláv bajnok Kaciancsics (Hask) aki eddig összes ellenfeleit fölénytel verte. Legutóbb dr. Luput intézte el Aradon játszi könnyedséggel. Kaciancsics tehát tud, sőt nagyon is tud s ha azt vesszük, hogy Nedics, aki ugyancsak nagyon jó formában van, lesz a partnere versenyünkön így megállapíthatjuk, hogy 14-16 között Novisadon még nem látott tenniszprodukciónban lesz része a novisadi közönségnek. Radovics, Sombor föerőssége, valamint a szimpatikus játéku orosz Seleketsinski indulása biztosra vehető.

Tőzsde

Novisadi terménytőzsde
1925 augusztus 14. (Hivatalos jegyzések)

- Buza**
bácskai új duplikát kassza kötés 280.—, 700 mm
- Árpa**
szerémi 65, duplikát kassza kötés 200.—, 900 mm
- Zab**
bácskai duplikát kassza kötés 170.—, 200 mm
- Tengeri**
bácskai duplikát kassza kötés 185.—, 300 mm
bácskai Sombor vidéki duplikát kassza kötés 190.—, 100 mm
bácskai rumai paritás duplikát kassza kötés 190.—, 200 mm
bácskai aranyfogu duplikát kassza kötés 195.—, 100 mm
bácskai dunai hajó r. k. kötés 198.50, 4000 mm

- Buzaliszt**
bácskai nullás basiss kötés 450.—, 100 mm
bácskai 2. számú kenyérliszt kötés 400.—, 100 mm
bácskai 6. számú kenyérliszt kötés 350.—, 300 mm

- Buzakorpa**
bácskai gabona új, juta zsákok duplikát kassza kötés 150.—, 300 mm
Írányzat: nyugodtabb

Novisadi értéktőzsde

1925 augusztus 14. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények
1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 75.—, kínálat 77.—, kötés —.—, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —.—, kínálat —.—, kötés —.—

Állami sorsjegyek
2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 280.—, kínálat 284.—, kötés —.—, 1888. évi nyermény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —.—, kínálat —.—, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —.—, kínálat —.—

Részvények
Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat —, lparbank kereslet 130.—, kínálat 140.—, kötés —.—

Piaci árak augusztus 14-én:

- Vágómarha la — 9.50-10.50
- Borju — — 13.-14.-
- Sertés — — 13.-15.-
- Malac 4-6 hetes — — —
- Bárány — — 10.-12.-
- Vágott hal — — 20.-25.-
- Hal — — 15.-20.-
- Hal, apró — — 10.-14.-
- Hizott lud kiló — — 18.-20.-
- Sovány lud párja — 90.-120.-
- Fiatal lud párja — 80.-100.-
- Kacsa párja — — 50.-65.-
- Pulyka pár — — 85.-100.-
- Csirke, rántani való — 40.-50.-

AUGUSTUS

15

SZOMBAT

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralelőben levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

A hajózási szindikátus kamencicai hajójának új menetrendje. Noviszadról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamencicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 1-én reggel	—	243
Augusztus 2-án	—	257
Augusztus 3-án	—	264
Augusztus 4-én	—	268
Augusztus 5-én	—	276
Augusztus 6-án	—	285
Augusztus 7-én	—	298
Augusztus 8-án	—	319
Augusztus 9-én	—	346
Augusztus 10-én	—	367
Augusztus 11-én	—	380
Augusztus 12-én	—	390
Augusztus 13-án	—	395
Augusztus 14-én	—	396

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY vagy két DIÁKOT teljes ellátással elfogadok. Cim a kiadóban. 1-2

RETORTAFASZENET és TŰZIFÁT ajánl Hubert Lajos, a tesliczi iparművek vezérképviseelője Novisad. Postafiók 25. 1-0

KISEBB-NAGYOBB helyiségek MŰHELYNEK vagy RAKTÁRNAK kiadók Futaki ut 70. szám. 1454-1-2

SZABÓ-SEGÉDEK felvétetnek darabszámunkára és erős kézimunkára. Érdeklődni lehet Darányi-telep I. csoport 56. szám, Dropka-féle vendéglőben. Márk Krizsán.

HIRDETÉSEK

Csekély kaucióval élelmes **süteményelárusító** és egy 16-17 éves **kifutót** felvesz **Adier Géza és Fia** Novisad, Šlukinja 7.

Lakatos-inasnak egy fiut fizetéssel vagy ellátással felveszek. **Csányi Zoltán** lakatosmester Novi Sad, Željeznička ul. 38. szám.

Uj ház
a Tisztviselő-telepen, valamint komplett háló és egyéb butor olcsón eladó. Érdeklődni lehet az **Ártézi Fürdő vendéglősnél** 1469-1-2

Olesó automobilek
2 darab **Austro Daimler Fiat** 6 üléses, kifogástalan állapotban levők, **eladók.** Cim: **Stevan Léway, Srbobran.** 1328-1-0

„VOLJA“ nevű gőzhajó naftamotorhoz értő
gépészt
keres. Fizetés 4000 Dinár havonta és lakás. Azok a gépészek, kik „Bolinder mit Glikopf“ márkájú naftamotor kezelésben jártasak, küldjék be az ajánlatukat
Brodarstvo „Sirotkin“
Beograd, Karadjordjeva ulica 20. sz. címére.
1477-1

I. Novisadi Dobozyár
D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.

Előállítás: Mindenféle dobozt legjobb kivitelben, legolcsóbb áron. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállít. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalapkatulyákban, bonbon és desszertdobozokban és cipőskatulyákban. Összecsukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére.
Elsőrendű barna patentlemez és fehér falemez gyári lerakata legolcsóbb napiárakon. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. **Műfolt bőrkereskedők részére** 25 kg. vásárlásnál már gyári árban kapható. Kérjen árjegyzéket. Mindenfajta füződrót minden számban raktáron. - **Versenyen kívüli árak!**

Van szerencsém a n. é. novisadi és vidéke hölgyközönsége b. figyelmét felhívni, hogy

Rozmetikai kezeléseket

főként arcmassage és villanyozást eszközölök **Nemačka ul. 7. szám** alatti lakásban. Kívánatra házhoz is elmegyek. Külföldön szerzett képesítésem, valamint lelkiismeretes munkámmal óhajtom a n. é. közönség közmegelegedését kiérdemelni. Szíves támogatást kér teljes tisztelettel

Szkicsák Ignácné.
1351-1-3

Jobb házból való fiuk fizetés mellett esztergályos- és lakatos-tanoncoknak felvételtnek **Bernold Szilveszter** lakatos és redőnygyárban, Novi Sad.

Egy nagyforgalmu péküzlet

f. évi október hó 6-ára bérbeadó.
Özv. Tóth Jánosné, Temerin 872.

Zongorák és Pianinok



elsőrangú gyártmány nagy választékban
Truppel Bélánál
-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztia hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL
Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

FOJT kalapfestő intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa ul. 9.

Uj ház

Z szoba, konyha és mellékhelyiségekkel, villanyvilágítással, a Darányi-telepen olcsón kiadó, szeptemberben beköltözhető. Cim: Lipkovicis trafikban, Kralja Alexandra ul. 20. 1470-1-1

SAISON VÉGELADÁS
Olcsó árak
ARANICKI SÁNDOR
(Rom. kath. templom-épület.)
Selymek Szövetek
Selymekendők Függönyök
Ágyterítők Kloth-ok
Asztalterítők Cascheme-rek
Delének Kretonok
Szafonok Vásznaok
Balist és Grenadinok
Győzdőjén meg olcsó árakkal! Csak Aranickinál vehet olcsón!
Óriási választékban áron alul kiárúsítatnak. 1-0
1475

Özv. NEUPAUER GYÖRGYNÉ és FIA

NOVISAD, FŐPOSTÁVAL SZEMBEN



Nagy raktár saját gyártmányu sir-emlékekben konkurrencia nélküli áron

Márványpiramisok már 1000.— dinártól
Műkősimlékek 300-800-1000.— dinártól
Műkőszegély (egy sirra) 750-800.— dinár.

Kőszobrászati műterem.

Mindennemű e szakba vágó munkáknak (művészi sir-emlékek, épületdiszkek) rajzok után való izléses és pontos előállítás.

Szortirozott raktárunk véteikényszer nélküli meglátogatása kéretek.

ÁRAJÁNLATOT

kér a Gunaras-völgyi r. kath. hitközség az ujonnan épült templom számára elkészítendő

szószék, 26 darab 3 m. hosszúságú templomi pad és a már meglévő főoltár beállítása és márványozás-átfestéssel, valamint aranyozása tárgyában.

Az árajánlatokat az esetleges tervrajzzal együtt

augusztus 17-ig

az alulírottához el kell juttatni. A megfelelő árajánlat és tervrajz elfogadása tárgyában a végső döntést a suboticei Egyházi Hatóság fogja megmondani.

A benyújtott tervek és költségvetések külön nem díjaztatnak.

Gunaras-Völgy (posta Mol) 1925. augusztus 11-én.

Komáromy József
plebános.

1446-1-2

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ“ címre irjanak, Póstaftók szám 75

818-0

Eladó ház és telek

Magyarországon, Pest-Erzsébeten, János u. 43. sz.

428 □-öl területen 1 üzlethelyiség, 20 lakás a megfelelő mellékhelyiségekkel, azonkívül egy 2 szoba, konyha, kamrából álló üres házrész. Vevőnek egy vagy két lakás beköltözéshez rendelkezésre áll. Bővebb megtudható

Barth dobozgyárában

Novisad, Zrinyi Péter u. 17. sz. alatt.
1356-1-3

Legujabb könyvek:

Bettauer: Város zsidók nélkül D. 50.—
Ujhelyi: Nőt és pénzt — — — 56.—
Stoppes: Okos szülők — — — 40.—
Boldog anyaság — — — 70.—
Erdős René: Római Napló I-II. — 44.—
Gárdonyi Mai csodák — — — 59.—
hagyaték: A báró lelke — — — 49.—

Kaphatók:

Kardos hirdetővállalatnál,
Novisad, Kr. Petra u. 19. (az udvarban.)
Dívatlapokban óriási választék!!

A Singer varrógépraktár

novisadi fiókjának Mileticseva ulica 4. sz., szüksége van egy

elárusítónőre,

akinek cirilül és horvátul írni kell tudni, továbbá szerbül és magyarul beszélni. Feltételek megtudhatók a fiókban.
1449-1-3

Felvétel a Szegedi Növédő Egyesületbe

Felvétel a szegedi szent Erzsébet Otthonba. — A szegedi Katolikus Növédő Egyesület Szegeden, Korona u. 18. szám alatt levő székházában internátust tart fenn, mely a szülői házat pótolja, felvételért a Ferencz József Tudomány Egyetem bármelyik fakultására beiratkozott rom. kath. vallású női hallgatók jelentkezhetnek.

A folyamodványok keresztlevéllel és orvosi bizonyítvánnyal felszerelve 1925. év augusztus hó 25-éig az egyesület elnökségéhez nyújtandók be. A felvétel mindenkor 10 hónapra szól. Az ellátási díj havi 45 aranykorona. Az ellátási díjért napi 4-szeri (négyyszeri) étkezés, lakás, fűtés, világítás és ruhamosattás, fürdés és kiszolgálás jár. A növendékek vallásérkölcsei nevelését és családi irányu gondozását a fenntartó egyesület biztosítja. Részletes felvilágosítással készséggel szolgál az egyesület elnöksége.

Cim:

„Szegedi Kath. Növédő Egyesület“

1257

Szeged, Korona ucca 18. szám.

1-2

MAKULATURA

kapható a „Délbácska“ kiadóhivatalában,
Kralja Petra ulica 30. szám.
(Ábrahám könyvkereskedés.)

Vojvodinai legnagyobb rézüstök műhelye!

Nagy választék mindenféle rézüstökben és rézedényekben fehérnemű mosásra és más használatra. — Rendeléseket az összes e szakmába vágó ugy házi, mint ipari célokra munkákat elfogad.

Maločić Vasa, Novi-Sad.

1448

Kisácsi-utca 32.

1-3

Jöjjön Suboticára!

Jöjjön Suboticára!

Augusztus 22-én nyílik és augusztus 31-én zárul az

I. általános Suboticei Nagyvásár és Kiállítás

Nagy ipari és mezőgazdasági mintavásár!

A vásári igazolványok feljogosítanak a kiállítás állandó látogatására s ezen igazolvány alapján az SHS vasutak 50%, a tenger és folyami társaságok pedig különféle kedvezményeket adnak. Utazási kedvezmény a tschechoszlovák, román, olasz és magyar vonalakon.

A vásári igazolványok minden belföldi kereskedelmi és iparkamaránál, valamint minden nagyobb pénzintézetnél rendelkezésre állnak.

A külföldön ezek az igazolványok minden SHS konzulátusnál, minden meghatalmazott kereskedelmi ügynökségnél és a nagy bankoknál beszerezhetők.

Jöjjön Suboticára!

Jöjjön Suboticára!

1175-1-4